

Protokoll

Leidandmed	EAA.2532.1.2
Kaader	28,29
Daatum	02.04.1888
Protokoll number	4
Protokoll teema	6. Töö- ja teenistussuhted
Märkused	Villa mõõtühik leisikas? Tekstis kasutatud lühendit.

Kohtumehed			
Eesnimi	Perekonnanimi	Täisnimi	Roll
Juhan	Kerem		Peakohtumees
Jaan	Weber		Kohtumees
Karel	Kruusberg		Abikohtumees

Kogukonna kohus 2. Aprillil 1888.

Et kohtukõrwamees kohtu alune oli sai talitaja **Karel Kruusberg** asemikuks võetud. Koos oliwad:

Peakohtumees: **Juhan Kerem** XXX

Kohtu kõrwamees: **Jaan Weber** XXX

" " " asemik, talitaja: **Karel Kruusberg** XXX

Mari Wentsel **Serrewerest** astus kohtu ette, kaebas sisse: Mina olin **Türi kiriku wallas** **Rein Weiermanni** juures aasta peale teenimas. Aasta palgaks oli lubatud 12 rbl. raha ja riided. Perenaene ajas mind 2 kuud enne aasta täisteenimist ära. Äraajamise ajal lubas ta minu palga kõik välja maksta, aga nüüd ei maksa. Minul veel 2 rbl. raha ja 1 **leisikas** willu saada; peale selle nõuan mina kahe kuu söögiraha (15 kop. päewa peale) 9 rbl.

Rein Weiermann sai kohtu ette kutsutud ja küsitud mikspärast ta palka välja ei maksa ja mikspärast ta **Mari Wentsle** ära ajanud?

1. **Rein Weiermann** hakas põhjusi nimetama, kus tema **Mari Wentsle** teenistusega ei või rahul olla, kus **Mari Wentsel** temale kahju teinud, nimelt:

a) **Mari Wentsel** olla ükskord ilma tema lubata pulma läinud ja 2 päewa ära wiitnud, tema arwab ennast selle läbi 2 rbl kahju saanud olevat.

b) **Paides** kohtus käimise päewa eest ... 30 kop.

d) Ja selle sama asja pärast Tallinnas kohtus käinud, kus tema Mari Wentsel't oma hobuse peal 5 päewa widanud ja söötnud, arwab kahju päewa pealt (25 à Kop.) summa 1 rbl. 25 kop.

e) Ükskord saatsin teda hommiku wara metsast hobusid tooma, ütles Rein Weiermann edasi, ma ootasin kodus keskhommikuni, ta ei toonud, waid käinud Taiksi ema juure ja wiitis terve päewa ära. Rehkendan kahju 1 rbl.

g) Teine kord käskisin teda linu masindada, ta ei läinud, waid ütles: see põle minu töö. Pühapäewadel ja neljapäewa õhtudel ei sa temast talitamise juures abi.

Mari Wentsel sai ette kutsutud ja temale Rein Weiermann'ist üles antud süü põhjused teada antud.

2. Mari Wentsel tunnistas kõik wale olewat, mis Rein Weiermann tema peale kaebanud, öeldes:

a) Mina ei läinud mitte ilma luba küsimata pulma waid palusin perenaese käest selleks luba.

b) Mina ei käinud mitte oma tahtmise järele ja oma asjade pärast Paides ja Tallinnas kohtus, waid kohtu nõudmise peale.

d) Rein käskis mind sell korral Sauaugu wälja nurga äärest hobusid koju tuua, mina otsisin hobusid keskhommikuni, hakkasin kodu tulema, waatasin tee peal tagasi, nägin siis, Rein tuli hobustega teiselt poolt küljest, mis minule ei olnud juhatatud. Kodus küsisin perenaese käest, kas pean ka kündma minema? Perenaene wastas: Rein on nüüd wihane, mis sa sinna muidu lähed, ega ta sind seal kedagi teha lase. Ma olin kõik selle päewa kodus perenaese käsu all töös.

g) Lina masindamist ei wõinud mina teha, mina ei sa jo mitte mehe palka, kündmas ja teistes töödes olen muidugi sulase asemel olnud. Olen pühapäewadel ja alati maja talitust toimetanud, ainult üks kord neljapäewa õhtul ma ei läinud, ma lappisin oma wanu riideid.

3. Perenaene Liisa Weiermann sai kohtu ette kutsutud ja küsitud kas Mari Wentsel tema käest pulma minemise luba palunud. Liisa Weiermann tunnistas: Mari Wentsel ei olla mitte tema käest luba palunud, aga hobuse otsimise päewal olla Mari Wentsel kodus olnud. Ära ajamise põhjuseks ütles Liisa Weiermann, tüdruk olla rasket jalga olnud, seepärast ei ole teda mitte enam kui teenert pruukida wõinud. Mina ehk oleks ka armu poolest see 2 rbl. puuduwast palgast wälja maksnud, aga et tema ema mind söimas, mina rääkida tema tütre peale tühja juttu, sellepärast mina ka ei maksa.

4. Wastastikku waidlemise läbi ei läinud asi kohtu ees paremaks. Kohus andis neile nõuu ära leppida. Sellest ei tulnud midagi wälja.

5. Mõistetud ja sellsamal korral ette kuulutatud.

a) Kohus on Mari Wentsle kaebduse söögi raha nõudmise poolest tühjaks mõistnud.

b) See 2 rbl. mis Mari Wentslel palgast weel saada oleks, on ta selle läbi kätte saanud, et ta ilma pere wanemate lubata 2 päewa pulmas käies ära wiitnud.

d) Kohus mõistab, et Rein Weiermann puuduwast riide palgast 1 leisikas willu Mari Wentslele peab wälja maksuma.

e) Rein Weidemanni kaebdust: Mari Wentzel olla Paides ja Tallinnas kohtus käimise läbi 1 rbl. 55 kop. temale kahju teinud, ei arwa kohus makswaks.

6. Kumbgi kohtu alustest ei olnud kohtu otsusega rahul. Mari Wentzel palus kohe protokollid wälja, et ülemasse kohtusse edasi kaebada, mis antud sai

Peakohtumees: Juhan Kerem XXX

Kohtu kõrwamees: Jaan Weber XXX

" " asemik, talitaja: Karel Kruusberg XXX